

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 51/2007(72))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ» (ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ).

Ημερομηνία Απόφασης: 25 Ιουλίου, 2007

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Αλεξ Ευθυβούλου Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των άρθρων **17Α(3)(α) και 17Α(3)(β)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν τα εξής:

17 Α Το Ίδρυμα μεταδίδει διαφημίσεις και μηνύματα τηλεμπορίας με ή χωρίς αμοιβή, εφόσον δεν συγκρούονται με τη γενική πολιτική του.

(3) Η διαφήμιση και η τηλεμπορία δεν πρέπει

(α) Να απάδουν προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

(β) να εισάγουν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας ή ιθαγένειας.

Η διερεύνηση προέκυψε μετά από δύο παράπονα/ καταγγελίες, ημερομηνίας **31/1/2007** και **12/2/2007**. Τα παράπονα αφορούσαν το **Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (Τρίτο Πρόγραμμα)** και συγκεκριμένα τη προβολή διαφήμισης της Λαϊκής Τράπεζας η οποία είναι προσβλητική για το γυναικείο φύλο. Το πρώτο παράπονο ημερομηνίας **31/1/2007** λήφθηκε τηλεφωνικώς στην Αρχή και η παραπονούμενη αναφέρει ότι κατά την διάρκεια της πιο πάνω διαφήμισης που προβλήθηκε στις **31/1/2007** γίνεται λόγος για δάνειο αυτοκινήτου και ότι μπορείς να αλλάξεις αυτοκίνητο κάθε τρία χρόνια όπως και τη γυναίκα. Το δεύτερο παράπονο λήφθηκε γραπτώς στην Αρχή στις **14/2/2007** από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών της Βουλής και αναφέρει τα εξής:

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών σε πρόσφατη κλειστή συνεδρία της ασχολήθηκε με το ζήτημα των διαφημίσεων και ειδικότερα με τα μηνύματα που αυτές εκπέμπουν αναφορικά με τα ζητήματα της Ισότητας και της αντίληψης για τον ρόλο της γυναίκας στη κοινωνία μας.

Αφορμή για τη συζήτηση αυτή ήταν οι παρατηρήσεις της προέδρου αλλά και μελών της επιτροπής ότι τις τελευταίες εβδομάδες από ραδιοφώνου ακούγονται διαφημίσεις οι οποίες δεν συνάδουν με την αρχή της ισότητας και ταυτόχρονα προς το άρθρο 33(3.α β) του Νόμου Περί Ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών Σταθμών. Συγκεκριμένα σε εμπορικές διαφημίσεις η γυναίκα ταυτίζεται με το αυτοκίνητο το οποίο μπορεί να αλλάξει κάποιος κάθε τρία χρόνια, ή γίνεται «το αντικείμενο» του πόθου που πρέπει να φροντίζεται.

Είναι η θέση της Κ.Ε Ίσων Ευκαιριών ότι ως αρμόδια Αρχή έχετε την ευθύνη να παρακολουθείται αυτή την κατάσταση και να πάρετε τα αναγκαία μέτρα.

Η προαγωγή αυτών των μηνυμάτων υποβαθμίζει την προσωπικότητα της γυναίκας θίγει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, και αποτελεί πλήγμα στις προσπάθειες για κατάργηση των αναχρονιστικών αντιλήψεων για τις γυναίκες.

Αναμένουμε άμεσα να ενημερωθούμε για τις ενέργειες σας. Ταυτόχρονα θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η Κ.Ε Ίσων Ευκαιριών προτίθεται με τη μορφή αυτεπάγγελτης εξέτασης να ασχοληθεί με το γενικότερο θέμα του ρόλου των ΜΜΕ στην προαγωγή της ισότητας το

οποίο θεωρούμε καθοριστικό ζήτημα στη προσπάθεια για αλλαγή των στερεότυπων αντιλήψεων και της νοοτροπίας αναφορικά με το ρόλο των δύο φύλων στην κοινωνία.

Είναι σίγουρη ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης θα συνδράμει θετικά της Κ.Ε Ίσων Ευκαιριών σ'αυτή την προσπάθεια. »

Δυνάμει του κανονισμού **41(1)** των προαναφερθέντων κανονισμών, **το εν λόγω παράπονο δεν εμπίπτει σε αυτά** για τα οποία η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εξετάζει και κατόπιν της πιο πάνω πληροφόρησης η Αρχή έχει προβεί με βάση τον κανονισμό **41(2)**, **σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση.**

Κατόπιν σχετικής απόφασης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **16/3/2007** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή / και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία:

1. Στις **31.1.2007** μεταξύ των ωρών **06:30-08:30**, κατά την διάρκεια της εκπομπής «Πρωινό Δρομολόγιο» μεταδόθηκε διαφήμιση των Χρηματοδοτήσεων της Λαϊκής Τράπεζας το περιεχόμενο της οποίας απάδει προς το σεβασμό της αξιοπρέπειας της γυναίκας, κατά παράβαση του άρθρου **17Α(3)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της εν λόγω διαφήμισης αναφέρονται τα εξής:

- **Πατέρας:** «Άκου μικρέ να μαθαίνεις, η γυναίκα και το αυτοκίνητο δε δανείζονται ποτέ.»
 - **Γιός:** «Δηλαδή η γυναίκα είναι σαν το αυτοκίνητο;»
 - **Πατέρας:** «Ακριβώς.»
 - **Γιός:** «Άρα μπορούμε να την αλλάζουμε και αυτή κάθε τρία χρόνια;»
 - **Εκφωνητής Διαφήμισης:** «Δάνειο αυτοκινήτου από τη Λαϊκή Χρηματοδοτήσεις. Με δόση από £89 το μήνα παίρνεις καινούριο αυτοκίνητο κάθε 3 χρόνια και με χρηματικό όφελος μέχρι £ 780. Λαϊκή Χρηματοδοτήσεις. Νέα σχέση αρχίζει ανάμεσα μας. »
2. Στις **31.1.2007** μεταξύ των ωρών **06:30-08:30**, κατά την διάρκεια της εκπομπής «Πρωινό Δρομολόγιο» μεταδόθηκε διαφήμιση των Χρηματοδοτήσεων της Λαϊκής Τράπεζας το περιεχόμενο της οποίας εισάγει διακρίσεις λόγω φύλου, κατά παράβαση του άρθρου **17Α(3)(β)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο σταθμός με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Ημερ. **2/4/2007** ανέφερε τα εξής:

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερ. 16.3.2007 σε σχέση με τις από μέρους του ΡΙΚ πιθανές παραβάσεις των άρθρων 17Α(3)(α) και (β) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) που εξετάζει η Αρχή και παραθέτω τις απόψεις μας για το θέμα:

Η συγκεκριμένη διαφήμιση, αφού ελέγχθηκε από το Εμπορικό Τμήμα θεωρήθηκε ως διαφήμιση χιουμοριστική, λόγω του ότι αναφέρεται στην πολύ γνωστή λαϊκή ρήση «Η γυναίκα και το αυτοκίνητο δεν δανείζονται». Σε καμία περίπτωση δεν θεωρήθηκε ότι αυτή ''απάδει προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας'' και στην περίπτωση αυτή προσβάλλεται η αξιοπρέπεια της γυναίκας ή ότι ''εισάγει διακρίσεις λόγω φύλου''.

Εν πάση περιπτώσει έχω υποδείξει στους αρμόδιους λειτουργούς να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί πριν τη μετάδοση διαφημίσεων που ενδεχομένως να παραβιάσουν τις πρόνοιες του Νόμου. »

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά και κατόπιν παρακολούθησης του ψηφιακού δίσκου με την εν λόγω διαφήμιση κρίνουμε κατά πλειοψηφία (με ψήφους 6 έναντι 1) ότι:

Στις **31.1.2007** μεταξύ των ωρών **06:30-08:30**, κατά την διάρκεια της εκπομπής «Πρωινό Δρομολόγιο» μεταδόθηκε διαφήμιση των Χρηματοδοτήσεων της Λαϊκής Τράπεζας το περιεχόμενο της οποίας απάδει προς το σεβασμό της αξιοπρέπειας της γυναίκας, κατά παράβαση του άρθρου **17Α(3)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στις **31.1.2007** μεταξύ των ωρών **06:30-08:30**, κατά την διάρκεια της εκπομπής «Πρωινό Δρομολόγιο» μεταδόθηκε διαφήμιση των Χρηματοδοτήσεων της Λαϊκής Τράπεζας το περιεχόμενο της οποίας εισάγει διακρίσεις λόγω φύλου, κατά παράβαση του άρθρου **17Α(3)(β)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή θεωρεί ότι τα πιο πάνω σχόλια τα οποία μεταδόθηκαν κατά την διάρκεια της εν λόγω διαφήμισης συντηρούν το ρατσιστικό στερεότυπο που υπάρχει εναντίον της γυναίκας και θίγουν την αξιοπρέπεια της. Η Αρχή επίσης θεωρεί ότι το χιουμοριστικό ύφος της διαφήμισης δεν την καθιστά λιγότερο στερεοτυπική, αλλά αντίθετα την καθιστά πιο εύκολα αποτελεσματική στη μεταβίβαση των αρνητικών μηνυμάτων της. Η Αρχή θεωρεί ότι τα οποιαδήποτε ρατσιστικά/σεξιστικά μηνύματα μέσω των ΜΜΕ, συντηρούν τις διακρίσεις και πλήττουν τις προσπάθειες για προαγωγή και σεβασμό της ισότητας.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει κατά πλειοψηφία (με ψήφους 6 έναντι 1) ότι υπάρχουν παραβάσεις των άρθρων **17Α(3)(α)** (**υποστοιχείο 1**) και **17Α(3)(β)** (**υποστοιχείο 2**) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300 Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το μέλος της Αρχής κ. Άλεξ Ευθυβούλου διαφώνησε ως προς την διάπραξη των πιο πάνω παραβάσεων εκ μέρους του σταθμού κρίνοντας ότι δεν πρέπει να θεωρηθεί ένοχος ο σταθμός για τις πιο πάνω παραβάσεις.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί το σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Ν. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 51/2007(72))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)»

Ημερομηνία Απόφασης: 16 Ιανουαρίου, 2008

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαιωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Ανδρέα Μιχαηλίδη, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβουλου Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 25 Ιουλίου 2007, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των άρθρων 17Α(3)(α) και 17Α(3)(β) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν τα εξής:

17 Α Το Ίδρυμα μεταδίδει διαφημίσεις και μηνύματα τηλεμπορίας με ή χωρίς αμοιβή, εφόσον δεν συγκρούονται με τη γενική πολιτική του.

(3) Η διαφήμιση και η τηλεμπορία δεν πρέπει

(α) Να απάδουν προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

(β) να εισάγουν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας ή ιθαγένειας.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **9.11.2007** κάλεσε το σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής.

Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο σταθμός με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή κ. Στυλιανού ημερομ. **27.11.2007** αναφέρει τα εξής:

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερ. 9.11.2007 και τη συνημμένη σ' αυτήν απόφασή σας ημερ. 25.7.2007 σε σχέση με τις από μέρους του ΡΙΚ παραβάσεις των άρθρων 17Α(3)(α) και 17Α(3)(β) του περί Ραδιοφωνικού Ίδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ενόψει της κατάληξης της Αρχής σε σχέση με την προβολή της διαφήμισης της Λαϊκής Τράπεζας, επιθυμούμε να απολογηθούμε για τις εν λόγω παραβάσεις και να αναφέρουμε ότι η προβολή της εν λόγω διαφήμισης ήταν ένα μεμονωμένο περιστατικό και για κανένα άλλο παρόμοιο παράπονο δεν έχει υποβληθεί σε εξέταση ή κατηγορηθεί το ΡΙΚ στο παρελθόν.

Ως εκ τούτου ζητούμε τη μέγιστη επιείκεια της Αρχής κατά την επιβολή κυρώσεων στην παρούσα υπόθεση. »

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα τα γεγονότα και περιστατικά της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του σταθμού, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων ως επίσης τη φύση και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στον σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(3)(α) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) που έγινε στις **31.1.2007** το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.
- Όσον αφορά την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(3)(β) (υποστοιχείο 2)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της εν λόγω παράβασης με εκείνη του **υποστοιχείου 1** στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των €1000 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου